

Päiväys/Datum
19.11.2021
Dnro/Dnr
TRAFICOM/5580490/06.04.04/2021

Jakelun mukaan

Selvityspyyntö tieliikenteen toimivaltaisille viranomaisille koskien velvoitteita lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmä-/tunnistepohjaisuudesta sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamisesta

Liikenteen palveluista annetun lain mukaan tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevat myöhemmin tarkemmin kuvatut velvoitteet hankkia muiden lippu- ja maksujärjestelmien kanssa yhteentoimivia taustajärjestelmä-/tunnistepohjaisia lippu- ja maksujärjestelmiä ja liikkumispalveluita, jotka hyödyntävät tällaisia järjestelmiä, avata kertalippurajapinta muille lippujen jälleenmyyjille sekä mahdollistaa puolesta-asiointi rajapintojen avulla.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä Traficom) toimivaltaisena valvovana viranomaisena pyytää vastaanottajaa toimittamaan selvityksen edellä mainittujen velvoitteiden noudattamisesta. Selvitys annetaan vastaamalla liitteenä olevaan Excel-lomakkeeseen. Selvityspyyntö on osa Traficomien valvontatyötä ja sillä pyritään saamaan kokonaiskuva kuinka toimivaltaiset viranomaiset ovat noudattaneet edellä mainittuja liikenteen palveluista annetun lain velvoitteita.

Lomakkeessa on täyttämistä helpottavia ohjeita/selityksiä, jotka on tehty excelin kommenttitoiminnolla.

Selvitys tulee toimittaa Traficomien kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi viimeistään **29.11.2021**. Vastauksen voi lisäksi toimittaa osoitteeseen liikenne-markkinaverkosto@traficom.fi. Pyydämme merkitsemään vastauksen asian diarinumeron TRAFICOM/5580490/06.04.04/2021.

Ilmoittakaa, onko selvitys tai sen osa salassa pidettävä ja peruste salassapidolle.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

Liikenteen palveluista annetun 157 §:n mukaan tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä, että:

1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt 154 §:ssä säädetyt velvoitensa;

2) palveluntarjoajan lipputuotteisiin perustuvien matkustusoikeuksien on oltava todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä, ja todentamisessa on käytettävä yleiskäyttöisiä teknologioita;

3) jos matkustusoikeus todennetaan toisen palveluntarjoajan taustajärjestelmästä, taustajärjestelmien välisen viestinnän on oltava mahdollista rajapinnan kautta.

Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä kaikki sellaiset palveluntarjoajien käyttämät järjestelmät, jotka täyttävät 1 momentin 2 kohdan vaatimukset. Toimivaltaisen viranomaisen on myös huolehdittava siitä, että sen toiminta muutoinkin edistää lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta.

Liikenteen palveluista annetun lain 155 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tie- ja raiteliikenteen henkilökuljetuspalvelun tarjoajan, välityspalvelun tarjoajan tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavan toimijan on avattava liikkumispalvelun tarjoajille ja yhdistämispalvelun tarjoajille pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan, jonka kautta voi ilman käyttöä rajoittavia ehtoja hankkia vähintään perushintaisen kertamatkaan oikeuttavan lipputuotteen johon perustuvan matkustusoikeuden on oltava todennettavissa helpolla tavalla yleiskäyttöisen teknologian avulla.

Liikenteen palveluista annetun lain 156 §:n 1 momentin mukaan liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavan toimijan on avattava toiselle liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan tai annettava tarvittaessa muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään sekä mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan lipputuotteita tai muita liikkumispalvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän olemassa olevalla käyttäjätulilla olevia tunniste- ja käyttäjätietoja.

Saman pykälän 2 momentin mukaan liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskijan on annettava liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle rajapinnan tai muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään ja tällä tavoin mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan alennuksen, korvauksen tai muun erityisehdon käyttämiseen oikeuttavia lipputuotteita tai muita palvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän palvelussa olevia tunniste- ja käyttäjätietoja. Jos alennuksen, korvauksen tai erityisehdon määräytymisperusteisiin liittyvän rekisterin ylläpitäjänä on muu taho kuin lipun liikkeelle laskija, rekisterin ylläpitäjän ja lipun liikkeelle laskijan on yhdessä huolehdittava siitä, että määräytymisperusteeseen liittyvät tiedot ovat käytettävissä siinä määrin kuin on tarpeen puolesta-asiointitapahtuman toteuttamiseksi.

Lisätiedot

Lisätietoja tarvittaessa antaa johtava asiantuntija Jussi Aholainen, puhelinnumero 029 534 5466 ja sähköpostiosoite on muotoa.etunimi.sukunimi@traficom.fi.

Jussi Aholainen
Johtava asiantuntija

LIITE

Lomake

JAKELU

Uudenmaan ELY-keskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Pirkanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Lapin ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Keski-Suomen ELY-keskus, Tampereen kaupunki, Turun kaupunki, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Oulun kaupunki, Hämeenlinnan kaupunki, Joensuun kaupunki, Kotkan kaupunki, Kouvolan kaupunki, Kuopion kaupunki, Lahden kaupunki, Lappeenrannan kaupunki, Porin kaupunki, Salon kaupunki, Kemin kaupunki, Kokkolan kaupunki, Seinäjoen kaupunki, Vaasan kaupunki, Mikkelin kaupunki, Savonlinnan kaupunki, Hyvinkään kaupunki, Rovaniemen kaupunki, Riihimäen kaupunki, Imatran kaupunki, Rauman kaupunki, Kajaanin kaupunki, Raaseporin kaupunki, Meri-Lapin seudullinen kunnallinen joukkoliikenneviranomaisen.